
SANKT OLAV

St. Olav utkommer en gang ukentlig. — Abonnement både for Inn- og utland tegnes på alle postkontorer eller direkte, skriftlig, i Ekspedisjonen, Akersveien 5. Abonnementspris kr. 2,50 pr. kvartal forskuddsvis betalt, — for utlandet tillegg av vedkommende lands avisporto. Opsigelser må være Ekspedisjonen i hende senest 14 dager før hvert kvartalsklifte. — Annonser må være Innsendt innen mandag aften. — Manuskript innen fredag aften.

INNHold: O vere beata nox . . . — Irlands triumf. — „Lourdes hellige grotte.“ — Den annen smed. — Varia. — Bokanmeldelse. — Spaniens katolikker.

ST. OLAVS REDAKSJON, AKERSVEIEN 5 - OSLO - TELEFON 23743

RETT + OG + SANNHET

O vere beata nox . . .

Å sannelig lykkelige natt . . . fire ord som er tatt ut av den herlige sang som av diakonen synges ved innvielsen av Påskelyset. Natten er av Forsynet gitt forat menneskene skal hvile sig etter sitt hårde arbeide. Etter en god natt, en dyp søvn føler vi oss igjen i full vigør. En god, en „lykkelig“ natt er en virkelig, Guds gave, den beste medisin, våre fysiske og moralske krefters gjenopretter. Men allikevel er de sannelig lykkelige netter ofte menneskelig sett ikke de beste og roligste, er ofte ikke de i hvilke vi nyter en fullkommen hvile, en velgjørende søvn, men det er ifølge samme hymne de i hvilke det himmelske forenes med det jordiske, det guddommelige med det menneskelige. (Nox in qua terrenis caelestia, humanis divina junguntur.) I denne henseende er ofte de søvnløse netter de lykkeligste, ti det er ofte dem som Gud bruker for å tale til oss. Om dagen er vår sjel altfor meget optatt av ydreting, fra det ene arbeide går det til det annet, den er som oftest preget av en hastighet som ikke tåler nogen hindring uten mere eller mindre ubehersket reaksjon.

Å sannelig lykkelige natt som minner oss om at hele vårt liv er en uavbrutt strid, en strid om et rike som ikke lar sig erobre uten vold. Vold mot de to fiender som hvert menneske, som virkelig er menneske, angripes av, nemlig hovmod og sanselighet. De to mektige skygger som uten stans kappes med solen om sine „rettigheter“. Nattens ensomhet fører tankene i

denne frelsende retning og er ofte av en avgjørende betydning for den følgende dags verdi for evigheten. Ved sin fred og stillhet tvinger natten oss til å gå i oss selv, forat vi skal prøve det som vi har gjort i dagens løp. Sannelig lykkelige natt hvis ydre mørke gjør det lysere i vår sjel, ved å føre oss nærmere til Gud. I folkemunnen heter det slett ikke uten grunn at natten bringer råd. Natten er en sann rådgiver, ti sjelen åpner sig da lettere for visdommens innskytelser.

Også de søvnløse timer kan således bli til en rik kilde for Guds velsignelser som lyser som stjerner på en mørk himmel. For de fleste er aftenen eller natten den beste tid til å høre Guds ord gjennom samvittighetens stemme.

Det virker da mange ganger på vår sjel som et lyn virker på et mørkt landskap: i et glimt overskues det hele. „Ti da dyp stillhet omgav alt og natten var midt i sitt løp, da fór ditt allmektige ord fra himmelen, fra den kongelige trone.“

Liksom duggen om natten legger sig over markens blomster og derved holder dem friske og motstandsdyktige mot solens hete, således bringer også Guds røst til oss om natten nye krefter ved hvilke vi formår å motstå våre mektige fiender.

„Nox sicut dies illuminabitur et nox illuminatio mea in deliciis meis“. . . Natten vil da bli lys som dagen og være til veileder i mine gleder.

IRLANDS TRIUMF

(22.—26. juni 1932.)

Irland, det grønne Erin, helgenernes ø, skal i juni-måneden 1932 være brennpunktet for hele den katolske verdens liv, ti da vil der i Irlands historiske hovedstad Dublin, holdes den internasjonale Eukaristiske kongress. Likesom den internasjonale Eukaristiske kongress i Carthago falt sammen med S. Augustins 1500-års fest, således avholdes kongressen i Dublin i anledning av 1500-årsdagen for S. Patricks komme til Irland og Irlands derpå følgende overgang til Kristendommen.

I 432 blev Patrick av Pave Celestinus I sendt for å forkynne Evangeliet blandt det irske folk. Våre lesere kjenner resultatet av denne forkynnelse. Patrick vandt det irske folk for Kongenes Konge, og siden da har Irland ikke sviktet sin katolske tro, til tross for de heftigste forfølgelser. Det hadde ikke bare med kjærlighet mottatt troen på Kristi virkelige nærværelse i Alterets Sakrament, men det viste også at det forstod hvilken gave det derved hadde arvet og det bragte den til andre folk i Europa. Fra Irland sendte den Eukaristiske konge sine Apostler over hele det da kjente kontinent, til de mørke land på hin side av Rhinen, hvor ingen misjonær ennå hadde bragt den «hvite Krist», til Syd-Europas hjemsoekte land, hvor de tidligere kristnes arbeide i flere tilfelle var blitt tilintetgjort ved barbarenes horder. Misjonærenes iver blev støttet av deres trosbrødre hjemme. De bygget kirker og stiftet skoler. I sine kirker tilbød de sin Eukaristiske Gud, i skolene underviste de om mysteriet om Hans virkelige nærvær på altret. Disse skoler var ikke for irlenderne alene. Europas skoler var blitt ødelagt ved Attilas og Genseric's voldsmenn. Elevene flyktet. Deres mestere døde eller blev jaget. Hele kontinentet var i forvirring. Bare Irland, uerobret av Rom og fritatt for følgene av Romerrikets fall, blev som en siste utpost for den kristne civilisasjon. Fra alle den civiliserte verdens kanter kom studentene til Irland, fra Lombardia og Gallia, fra England og Germania, ti de irske skolers ry var gått over hele den dakjente jord.

Skolene av Armagh og Bangor og Clonmacnoise mottok disse vandrende elever og mottok dem uten å pålegge dem byrder. Irlendere var ennå ikke et foraktet og undertvunget folk i sitt eget land, og de gav meget av sin overflod. For hvert år vokste de fremmede studenters tall, og hvert år sendte Irland dem igjen tilbake til deres egne land forsynt med alt de

trengte, utstyrt med alle nødvendige kunnskaper som var blitt dem meddelt av det katolske Irlands katolske geistlighet. Som den største skatt tok de med sig Petri tro som også var Patricks tro. Sammen med dem drog også irlenderne selv ut for å preke den Eukaristiske Gud til Europas folkeslag. «Den mørke middelalder», et yndet emne for anti-katolske historieskrivere, var ikke så «mørk» i Irland. Den lyste ved Erins helgener og lærde. Og hele middelalderen igjennem virket og studerte Irland i Kongenes Konges tjeneste, ti det var ennå fritt. De virkelige mørke dage kom ved de fremmedes inntog, som bragte Luthers og Kalvins lære, fornektelses lære og revolusjonens lære, til helgenernes ø. Et protestantisk Irland vilde for despoten Henrik VIII fra England og hans efterfølgere ha betydd et erobret, underkastet Irland, men Irland nektet både å være protestantisk og å underkastes England. Heri ligger grunnen til irlendernes lange og forbitrede strid mot de fremmede røvere: nemlig at der stod to friheter på spill, landets og religionens frihet. Det var striden for troen som holdt hele landet forenet mot den fremmede makt, på samme måte som det skjedde i Polen. Den blodige forfølgelseskampagne, iverksatt av den frafalne engelske konge i det sekstende århundrede, blev med større eller mindre mellomrum fortsatt i tre sekler. Erobring, konfiskasjon, forfølgelse var «reformasjonens» velsignede instrumenter.

Vel måtte irlenderne lide mange nederlag, men tross alt holdt de fast ved Eukaristien og Patricks tro, den katolske tro. Førrådt av troløse, fremmede konger, plaget av hungersnød og motgang, blev irlenderne spredt over hele jorden. De måtte dra bort fra sitt eget land som i «reformasjonens navn» var blitt ødelagt og gjort ufruktbart, bort fra sitt eget land som ikke lenger kunde være dem. De blev spredt til verdens fire hjørner. Men overalt hvor de gikk tok de «Christus Eucharisticus» med sig, som sammen med dem var blitt drevet ut av landet. De få som holdt ut hjemme, forsvarte Ham med sitt eget liv mot despotenes brutale makt. Men Gud tillater ofte det onde for derved å utbrede det gode. De skulde følge Patricks eksempel og overalt hvor de slo sig ned, preket de troen på Kristi Guddom, troen på Kristi virkelige nærværelse i Altrets Sakrament. Overalt, hvor de enn kom, forkynte de troen på den store Konge. I selve England, i Amerika, i Australia, i

Ny-Seland, overalt vidner herlige kirker om de fattige irlenderes, ukuelige, overmenneskelige trosiver. Den dag idag er de fremdeles Kirkens kraftigste støtte i England, de Forenede Stater, Kanada, Australia og Syd-Afrika.

I 1932, i anledning av den XXXI Eukaristiske kongress, vil irlenderne fra alle verdensdeler samle sig igjen i sitt kjære fedreland — og blandt dem de irske helgeners og pionerers etterkommere. De vil igjen komme sammen og i forening med alle jordens nasjoner bringe hyldest til Ham, for hvis sak deres land blev ødelagt, deres brødre blev jaget,

fengslet eller drept. Den Eukaristiske kongress i Dublin vil bli verdens begeistrede takksigelse for alle de overnaturlige krefter og velsignelser som går ut fra Kristi uendelige kjærlighets sakrament. Også de norske katolikker vil, om ikke i virkeligheten så i ånden, være forenet med sine irske trosbrødre i Dublin. Især vil de huske hvad det irske folk har lidt for sin tro, og ved denne ihukommelse vil de finne en rik kilde til nye religiøse krefter, til utholdenhet i den samme tro på Christus Eucharisticus, den hvite Konge. Med våre irske brødre vil vi be for denne Konges endelige og fullkomne triumf.

«Lourdes hellige grotte».

Denne artikkel er et lite utdrag av Pater Lutz' brosjyre om Lourdes, som innen kort tid vil utkomme. Utdraget tjener til anbefaling av den kjente forfatters nye skrift, som kommer til å behandle dette aktuelle emne.

Den 11. februar 1858 gikk Bernadette Soubirous, en fattig liten pike på 14 år, med sin søster og en venninde langs Gave-elven for å sanke ved. De stanset ved Massabielle like overfor en grotte og gjorde sig rede til å vade over en møllekanal. De to småpiker som var med Bernadette, var allerede kommet over vannet, mens hun ennå stod og nølte av frykt for det iskolde vann. Plutselig hørte hun et brus som av et heftig vindstøt. Hun blev redd og løftet øinene mot grotten. En nypebusk som hang der, vaiet som under storm. I nesten samme øieblikk fylte en gyllen og lysende sky grotten, og en ung kvinneskikkelse av overjordisk skjønnhet og ynde trådte frem i nisjen over den store grotte, og stod der hvor nypebusken hang. Hun lignet en ung pike på 16 eller 17 år og var klædd i en hvit, fotsid kjole, som holdtes sammen av et himmelblått belte. Fra hennes hode falt et hvitt slør ned over skuldrene, de nakne føtter var prydet med en gyllen rose. «Hun så på mig,» forteller Bernadette videre, «hun smilte til mig og gjorde tegn til mig at jeg skulde komme nærmere, som om hun var min mor. Frykten var blitt borte, men jeg hadde inntrykk av at jeg ikke visste hvor jeg var. Jeg gned mig i øinene, lukket dem, åpnet dem igjen. Damen stod der fremdeles og smilte, og lot mig forstå at det ikke var blendverk. Ved en instinktiv bevegelse tok jeg min rosenkrans op av lommen og falt på kne. Damen nikket med hodet, tok selv også en rosenkrans som hang ved hennes høire arm. Hun lot mig be alene de fem serier av «Hill dig Maria», med ved slutten av hver serie sa hun sammen med mig: «Ære

være Faderen og Sønnen og den Hellig Ånd». Etter at rosenkransen var bedt til ende forsvant damen, og den gylne sky med henne.»

Bernadettes søster og hennes venninde hadde imidlertid fjernet sig fra grotten og var gått langs elven. Synet var blitt borte da de med hvert sitt vedknippe kom tilbake til det sted hvor Bernadette var. De tre småpiker gikk sammen hjem, Bernadette tenksom og taus. Endelig spurte hun: «Har dere ikke sett noget i grotten?» — «Nei, hvorfor spør du?» — «Så kan det være det samme», sa barnet. Men før de kom hjem, meddelte Bernadette sin søster hvad hun hadde oplevd. «Hele dagen», fortalte hun siden, «var mitt sinn op-tatt av Damens billede. Om aftenen, mens vi bad aftenbønnen, kunde jeg ikke styre mig lenger og brast i gråt. «Hvad er i veien med dig?» spurte min mor. Og så blev jeg nødt til å betro alt til min mor. «Det er bare illusjoner», sa moren, «du skal aldri mer gå til Massabielle.»

Fra den dag av blev Bernadette mere og mere alvorlig og eftertenksom. Hun lengtet efter Damen i grotten. Den 12. og 13. februar blev hun hjemme. Men den 14. som var en søndag, hørte hun dypt inne i sin sjel en røst: «Kom til grotten». Og en uimotståelig makt tok fatt i henne og drev henne til Massabielle. Hun bad sin mor om lov. Til å begynne med vilde ikke moren. Men siden sa hun til sig selv at det kanskje var det beste å la barnet gå. Det hun hadde sett var allikevel bare en hallusinasjon, som sannsynligvis ikke vilde gjenta sig, og så vilde barnet av sig selv komme over den sørgmodighet som tynget

på hennes sjel. Bernadette fikk altså lov, hennes søster og noen venninder ledsaget henne til grotten. Hun falt på kne, men ikke før hadde hun begynt sin bønn før hun jublet høyt: «Hun er der!» Et øieblikk etter var hele verden blitt borte for henne. Hun var hensunken i en ekstatisk visjon. «Hennes blikk», forteller et øienvidne, «var festet ved nisjen, ømt og fredfullt fordypet i betraktningen av noget himmelsk skjønt, hennes ansikt strålte av overjordisk lykke, hun var som en bedende engel. De unge piker som var med henne blev grepet av frykt. De hulket og gråt: «Akk, hvis Bernadette nu skulde dø», sa de til hverandre. Noen av dem gikk bort og ropte om hjelp.

Tre dager gikk. Den 18. februar vendte Bernadette tilbake til grotten med flere venninder. Atter fikk hun se det himmelske syn, men denne gangen talte Damen. «Vil du», sa hun til henne, «vil du være så snild å komme hit 14 dager på rad? Jeg lover å gjøre dig lykkelig, ikke i denne verden, men i den hinsidige». Lydig mot damens ord gikk så Bernadette i to uker hver dag til Massabielle. To ganger så hun ingen ting, grotten forblev tom og kald. Bernadette fant sig ydmykt i det. Men alle de andre dager så hun Damen, og henført i ekstasen dvelte hun ved henne en halv time, enkelte ganger inntil en time.

Hver dag blev antallet av de mennesker som ledsaget henne eller ventet på henne ved grotten, større og større. Først var det folk fra Lourdes, men litt efter litt strømmet andektige til fra hele omegnen. Ti for hver dag nådde ryktet om det underfulle som skjedde ved Massabielle alltid lengere, i provinsen Bigorre og videre til naboprovisen Béarn og rundt om i hele Pyreneerne. Med sin enkle, sunde tro ante nok de fromme folk hvem Damen var. Kunde de ikke se henne selv, vilde de i det minste se Bernadettes ansikt stråle i glansen av det himmelske lys.

Mange av dem vandret hele natten på ensomme fjellstier for ved daggry å kunne være ved grotten når barnet kom. Først var det hundre. Til slutt blev det tusener. Med spending ventet de på Bernadette, de så henne knele ned og be. De så henne henrykket til en usynlig verden. I taus andakt og med forundring, med blikket festet på barnets ansikt, speidet de efter den minste bevegelse. Så drog de hjem igjen med følelsen av å ha oplevd noget fra en høiere verden.

Imidlertid var det i Lourdes to kategorier av mennesker som nektet å være vidne til det som foregikk ved Massabielle. Den første bestod av en del herrer som kalte sig oplyste, og satte sin ære i være hevet

over alt som videnskapen kalte for overtro eller foreldede begreper. Det var embedsmenn, læger, advokater og andre som ved sin sociale stilling og sin dannelse stod litt høiere enn de almindelige folk. De var ikke gudsfornekttere, heller ikke religionsløse. De trodde på de kristne dogmer og på de undere evangeliet beretter om. De gikk i kirken om søndagene, og de fleste mottok også sakramentene i påsketiden. De gjorde også krav på å være gode kristne med sans for religionen. Men de syntes at det likesom var en mangel på respekt mot dem å komme å fortelle om visjoner og mirakler midt i det 19. århundre. For disse herrer tok saken sig ut som et bedrageri fra den lille pikes side, eller hvis hun ikke var en løgnerske, var hun hysterisk. Hysteri var jo i hine som i våre dage en ting som ingen hadde større greie på, men som nettop derfor var egnet til og forklare alle hemmelighetsfulle fenomener i sjelelivet. I videnskapens navn kunde derfor ikke disse herrer tro på det som fortaltes. Imidlertid nektet de å gjøre det første og nødvendigste som ekte videnskapelighet foreskrev: å gå til grotten for selv å iaktta hvad der foregikk.

Blandt de oplyste var der dog noen som efter tre eller fire dagers forløp fikk mot til å trosse sine kollegers overlegne forakt og å følge med mengden som vilde se. Den ene var en skattefullmektig, hr. Estrade, den annen var en læge, Dr. Dozous. Begge to hadde i førstningen moret sig over folkets dumhet. Begge to blev grepet i sin innerste sjel, da de så barnet på kne foran grotten og den englelike skjønnhet som forklaret hennes ansikt.

Det var en annen kategori av mennesker som også holdt sig på avstand, men av en annen grunn, nemlig prestene. I den katolske kirke har de officielle myndigheter alltid været forsiktig tilbakeholdende likeoverfor usedvanlige fenomener. Vi tror at ekstaser, visjoner og mirakler er mulige, vi vet også at de forekommer i virkeligheten. Selve vår kristne religion har jo en overnaturlig oprinnelse. Men vi vet også at overnaturlige foreteelser er sjeldne, at illusjoner derimot er hyppige. Både prestene i Lourdes og biskopen i Tarbes holdt sig underrettet om alt, men sogneprest Peyramale hadde bestemt at personlig skulde ingen prest vise sig ved grotten; ti i den begeistrede mengdes øine vilde en prests nærvær ha vært ensbetydende med en kirkelig anerkjennelse av den opfatning som folk hadde fra de første dage av. Men en anerkjennelse kunde ikke kirken gi før hele saken var blitt nøiaktig undersøkt ad videnskapelig vei.

Den annen smed.

Etienne som leste avisen slo plutselig hårdt i bordet så ciderkoppen danset:

— Nei, det er for galt. — Ennu en forbrydelse! Hans kone lot opvasken stå og kom løpende med en tallerken i hånden.

— Hvad er det —?

— Hvad det er? Inatt er der igjen begått et mord! —

— Les — la mig få høre! —

Etienne satte brillene på sig og leste langsomt følgende:

— Da gartner Jéromes hus ikke blev åpnet idagmorges, trengte naboene sig inn. De møtte et forferdelig syn. En skjendig forbrydelse var begått. Gartneren og hans kone var blitt drept mens de lå og sov. Tyveri er øiensynlig årsak til forbrydelsen, da alle gjemmer er blitt undersøkt. Morderen er kommet inn i huset gjennom et vindu i første etasje ved med letthet å ha brutt op vindusskåtene. Politiet undersøker saken. —

*

— Det kan ikke være mulig! — roper konen.

— Ikke mulig? Du ser nok at det ikke bare er mulig, men at det skjer. Og alle ligner hverandre. — I forrige måned var det i Tilly. —

— I Tilly? —

— Ja, husker du ikke. De hadde gitt hønsekloroform og stjålet over hundre kyllinger til 40 francs stykket. — Det tjente de 4000 kroner på, slynglerne! —

— Men de drepte da ikke mennesker! — — —

— Enn gamle Barbara da, som blev stukket ihjel klokken to en morgen bare noen kilometer herfra. Hvor skal dette ende? —

*

Den gamle bonde kaster avisen og begynner å gå frem og tilbake på det flisbelagte kjøkkengulv.

— Jeg er 65 år, men aldri har jeg sett noe lignende! —

— Det er ikke annet å vente. Ungdommen har ingen tro lenger. Den ber ikke lenger, går heller ikke mere i messen — så — —

— Så blir de frikjent og begynner på nytt. Du skal få se at neste gang blir det vår tur. De kommer til å skjære strupen over på oss en natt! —

— Å, si ikke det. Jeg vil ikke få sove ved tanken på det. —

— En av gårdsguttene — eller en annen som går forbi vil si: «Her bor to gamle mennesker som sikkert har noen spareskillinger.» Han vil undersøke huset — og da man lett kan komme inn overalt — —

— Vi har da skåter for vinduene! —

— Skåter! — Med høigaffelen min kan jeg feie dem vekk! —

— Hvad skal vi da gjøre —?

*

Den natten sov ikke Etienne. Han hadde satt geværet sitt innen rekkevidde. Ved den minste lyd spisset han ører. Da han stod op var lakenet rullet sammen til et rep — — —

— — — Hør her — koste hvad det koste vil! Men jeg kan ikke venne mig til tanken på å bli overfalt av en morder om natten. Jeg vil hente smeden, og vi skal finne et middel til å forsvare oss. Det vil bli vanskelig. Huset er ikke bestemt til det. Da min avdøde far bygget det sov man for åpne dører. Det fortsatte jeg med helt til søstrene reiste. I landsbyen var det ikke på tale en gang — mens idag — — — —!

*

En time senere kommer smeden, og Etienne forklarer ham sitt synspunkt.

Smeden hørte efter og nikket med hodet.

— De har rett! Men vet ikke mere hvad der kan hende. Hvordan har De som kjenner Deres hus så godt tenkt å innrette Dem?

Etienne klør sig i hodet så luen glir bak i nakken.

— La oss nu anta at jeg er tyven. Det er midnatt. Jeg vil komme inn uten å gjøre støi, stjele penger, og drepe hvis det er nødvendig. —

Etienne tenker sig om.

— Jeg kommer inn i kjelleren, finner trappen. Eller jeg sprenger en av vindusskåtene i stueetasjen — eller jeg tar en stige og trenger inn i annen etasje.

— Som det skjedde i Tilly? —

— Nettop! —

— Da må vi avsperre og befeste det hele, fjerne treskåtene og erstatte dem med jernskåter foran alle vinduene, og det er mange av dem.

— Kan man da ikke bryte inn gjennom jernskåter? spør konen engstelig.

Smeden smiler:

— Å, De vet, med en brekkstang kan man trenge inn overalt. Men jeg skal sette noen jernstenger innenfor også. — Det øker iallfall motstandskraften og tvinger tyven til å gjøre støi. — — —

— Og jeg får tid til å gripe mitt gevær! Paff! Paff!

— Netop! De forstår De kan jo allikevel ikke gjøre et betongfort ut av Deres gamle gård — — —

— Det vil man nok opnå —

— Ja — de som bygger nye hus — — —

— De har sagt at det er viktig å få tyven til å gjøre støi — og så slåss vi —

- Og hvis det er flere av dem? roper konen.
 — De spørr om så meget — men vi må også sette en jernskåte for kjellerdøren og en for staldøren. —
 — Det vil bli en mengde skåter! —
 — Ja, men når De ønsker å være helt sikker så!
 — Og vil det bli dyrt? —
 — Hvad er ikke dyrt nu om dagen? —
 — Vil De gi mig et overslag? —

*

Etienne fikk sitt lille overslag. Han skulde få det hele for 4200 francs — uten malingen.

Han fikk nesten slag!

4200 francs! Han måtte selge poteter, melk, egg for å klare det!

Nettop i dette øieblikk kom sognepresten. —

Etienne er en gammel vantro som stemmer dårlig, og som aldri setter sine ben i kirken uten han er i begravelse eller bryllup, men han er allikevel glad i sin sogneprest. —

— Hr. Sogneprest — se hvad jeg må betale for å kunne sove rolig uten å være redd for å bli myrdet?

*

Sognepresten leser smedens overslag. Regner op — materialer til skåtene — jernstenger, jernslåer etc.

Han leser det og gir det til den gamle bonde med et melankolsk smil:

— Tilstå, Etienne, at man istedenfor å sette jernskåter overalt, burde ha forseglett sitt hus med de ti Guds bud i barnenes hjertes. Du skal ikke stjele, du skal ikke slå ihjel. — Det hadde blitt billigere. —

— Og meget sikrere! — — —

— 4200 francs! gjentar Etienne, som sikkert ikke vil forstå.

Pierre L'Ermite.

VARIA.

Fra Vikariatet.

Vår Apostoliske Administrator Pastor *H. Irgens* vil i neste uke reise til *Arendal*.

Inndelingen av Vikariatet.

«Osservatore Romano», (onsdag 1. april) har følgende meddelelse om inndelingen av det Apostoliske Vikariat i Norge: «Det Apostoliske Vikariat i Norge blir inndelt i tre deler. Syd-Norge blir det Apostoliske Vikariat for Oslo, mens der opprettes en misjon for Midt-Norge og en for Nord-Norge

Oslo.

2nen Påskedag hadde ynglingeforeningen ekstraordinær generalforsamling i anledning av forslag til forandringer i lovene fremsatt av kasserere hr. Dag Jensen. Under behandlingen kom hr. Pehrson med flere gode innlegg. Det endrede forslag blev vedtatt av generalforsamlingen og sendt til H. H. administratorens approbasjon.

Ved 8-tiden begynte den virkelig flotte fest, som styret hadde fått istand. Utsmykningen av lokalene efter Jensensk og Olalsensk fantasi var enestående i sitt slag og høstet megen anerkjennelse. Festens ramme var «Fra Afrika til Kina.»

Aftenens programsjef var Johan Fjugstad, som hadde laget en meget munter og underholdende kabaret; av de opptredende kan nevnes hr. Fjugstad og hans forlovede, frk. Solegaard og hr. Jensen. Kabareten blev mottatt med stor jubel av tilskuerne.

Ved bordet blev holdt flere taler, av formannen hr. Thorn, av hr. Skansen, av hr. Muller og andre. Velerv. pastor de Gens sendte sin påkehilsen til festen.

Det blev så danset, med undtagelse av en kaffe-pause, til et 3-manns orkester til festens slutt kl. 0 30. Omkring 50 deltok i den i alle dele vellykkede fest. Av de geistlige deltagere såes foreningens direktør, pastor Laudy, sogneprest Dølmer, pater Vannensville og pater Bzdil samt pastor Dr. Kunz.

En deltager.

Fra Stabekk.

Onsdag 20. ds. hadde Stabekk St. Olavsforening arrangert en foredragsaften med foredrag av velerv. pater Lutz om Lourdes med lysbilleder. Det interessante foredrag og de vakre lysbilleder blev en oplevelse for dem som var møtt frem. Efter foredraget takket foreningens formann hr. Boetje på forsamlingens vegne foredragsholderen for at han elskværdigst hadde kommet til Stabekk for å holde dette foredrag. Deretter var det bevertning og selskapeleg samvær.

Østerrike.

En kjent katolsk forfatterinne, *Maria Eugenia delle Grazie*, er avgått ved døden i Wien. Hun er datter av en gammel venetiansk familie som bosatte sig i Ungarn. Foreldreløs kom hun til Wien. Der blev hun påvirket av Haeckels lære, på bekostning av sin tro. Hennes bøker fikk en god mottagelse i den liberale presse, og blev dramatisert for det keiserlige drama-teater. Så fant der en forandring sted med

henne. Hun gikk i sig selv, og derved gjenvant hun sin åndelige balanse. Fra denne tid fikk hennes bøker et fast katolsk preg.

Til Syd-Amerika!!!

Norsk-amerikaneren Dr. Simonsen, som sammen med sin hustru efter et lengere ferieophold i sin fødeby Porsgrunn, er for øieblikket her i Oslo på gjennomreise til Bolivia hvor han er ansatt som medlem av den syd-amerikanske sundhetskomite, vil i anledning av den store fest som avholdes i foreningslokalet søndag 12. april, fremvise nogen prektige og sjeldne filmer fra Syd-Amerikas ville og romantiske natur. Filmene er tatt av Doktoren selv.

Nærmere opplysninger finnes på annen side av omslaget.

Litauen. — En forestående løsning?

Som meddelt i «St. Olav» (nr. 12) er Dr. Schaulys, Litauens gesandt ved Vatikanet, reist tilbake til Kowno, Litauens hovedstad, for om muligens å få i stand en overenskomst mellom de to parter. Inntil nu har man vært nokså pessimistisk stemt med hensyn til vanskelighetenes løsning, men i et telegram fra Kowno meddeles det at man også innenfor regjeringkretser er av den mening at det snart vil komme til en fredelig løsning av de stridsspørsmål som har reist sig.

En munk hyldes.

Man påstår ofte at katolisisme og patriotisme ikke lar sig forene. At denne påstand er helt uberettiget viser igjen følgende begivenhet. Førrige måned har man i Tsjekoslovakiet feiret minnet om den for 50 år siden avdøde dikter og nasjonalhelt Boleslav Jablonsky. Denne pionér for Tsjekoslovakiet var en Premonstratenser-munk fra det berømte stift Strahow ved Prag. I den anledning hadde dagspressen artikler som høit vurderte denne prests store fortjenester. I Strahow blev til hans ære holdt en utstilling i forbindelse med offisielle minnefester.

St. Antoniusfrimerker.

Til minne om denne helgens 700 års jubileum har den italienske regjering utgitt en serie Antonius-frimerker, som en av Italias beste kunstnere har gitt utkastet til. Disse frimerkene kan fåes ved alle landets postkontorer og gjelder også for brevvekslingen med utlandet. 5-lire frimerket må betales med 7,50 lire, til fordel for mindrebrødrenes institusjoner og misjoner.

Den katolske Kirke og dyrebeskyttelsen.

På det siste møte som blev holdt i Wiens dyrebeskyttelsesforening holdt pastor Jungbauer et meget omtalt foredrag om «Dyrebeskyttelsen og Kirken». Han pekte bl. a. på hvordan næsten alle Kristi lignelser henger sammen med naturen. En av de skjønneste er den om den gode hyrde som hengir sitt liv for sine får. Deri ligger også for oss mennesker en formaning til å ha omsorg for dyrene. I sin bulle «De salute gregis» (om hjordens vel) ønsker Pave Pius V. (1577) at katolikene skal ha mere kjærlighet og et mere følende hjerte overfor dyrene. Wiens dyrebeskyttelsesforening er blitt stiftet av en katolsk prest. Hele sitt liv har han i barnas hjerte innpreget kjærligheten mot dyrene . . . Et menneske som elsker sin næste vil også være god overfor dyrene. Gode katolikker er dyrevenner, dårlige som oftest dyreplagere.

Det er derfor den katolske Kirkes ønske i menneskehjertet å opvekke en større omsorg for dyrene og i forening med andre konfesjoner å fremme dyrebeskyttelsen, som svarer til Guds uendelige visdom og godhet.

Konvertitter.

I Fukuoka (Japan) er en læge med hele sin familie samt også sekretæren for den anglikanske biskop gått over til den katolske Kirke. De hadde besluttet sig til dette skritt efter eksempel av Dr. Ozawa, professor ved det keiserlige universitet i Fukuoka, som for ikke så lenge siden var den japanske delegasjons sekretær ved Folkeforbundets mandatkommisjon. Dr. Ozawa hadde besluttet sig til å gå over til den katolske Kirke efter å ha studert Franciskus' liv og arbeide. Dr. Ozawa leste også meget Frederik Ozanams bøker. I januar 1929 gikk han over til den katolske Kirke. Han har oversatt Johannes Jørgensens bok «Pilegrimsboken» til japansk.

Pavedømmet og freden.

Et av de siste numre av den bulletin av «Carnegie Endowment for International Peace», hvis president er en ikke-katolsk lærd, Murray Butler, rektor av Columbia-universitetet, inneholder hele teksten av den fredstale som Paven holdt siste Julaften, samt også den oppfordring til fred som Pave Benedikt XV. 1. aug. 1917 rettet til de krigførende lands regjeringer. Det er igjen et bevis på den innflytelse som går ut fra den hl. Stol og for den autoritet som Kristi synlige Stedfortreder har for alle dem som opriktig strever efter den sanne fred.

SPANIENS KATOLIKKER

Flere av «St. Olav»s flittige lesere har spurt redaksjonen om, efter å ha omtalt den katolske bevegelse i England og kirkefølgelsen i Litauen, også å gi en liten utredning om katolikkenes standpunkt overfor den nuværende situasjon i Spanien. Slike spørsmål vidner om virkelig katolsk interesse og med glede vil vi forsøke å gi et tilfredsstillende svar.

Som grunnprinsipp må vi ta at Kirken ikke er bundet til nogen regjeringsform. Kirken anerkjenner enhver regjeringsform for så vidt den er i overensstemmelse med naturens og Guds lover og Kristi lære. Den binner sig hverken til den monarkistiske eller den republikanske statsform, en høiere makt skal ikke være avhengig av en lavere. Hvis dette var tilfelle kunde den bli knust under denne lavere makts ruiner. Vel forsvarer Kirken den offisielt av folkets majoritet anerkjente og bestående makt, og tillater ikke at en sådan makt kullkastes ved revolusjon eller andre voldsmidler og list.

De katolikker, som i et land med en bestående og anerkjent regjeringsform, vil streve efter en annen regjeringsform, f. eks. en republikansk, skal gjøre det på en fair og edel måte med rettskafne og lovlige midler.

Den makt som den dag idag av Kirken anerkjennes i Spanien, er uten tvil monarkismen. Den har sin rot i folkets beste tradisjoner, den har vist sine evner i tidenes løp, den har ført det spanske folk op til den høieste kultur. Kirken og Staten går i Spanien hånd i hånd. Den katolske Kirke er Statens kirke. Det er derfor forståelig at Kirken i Spanien forsvarer monarkismen, uten å fordømme en fornuftig og moderert republikanisme.

De spanske katolikker kan ivre for republikken, men det på en lovlig måte, aldri på en «revolusjonær» måte. De siste valg har bragt monarkismen en glimrende seir, som synes å vise at republikanerne er i stor minoritet. Republikken i Spanien kunde for øieblikket umulig gjennomføres uten revolusjon. Av dagspressen vet vi at de spanske republikanere i det hele tatt er revolusjonært innstillet.

De katolikker som i Spanien lar sig innrullere blandt republikanerne begir sig derved ipso facto på farlig terreng. I folkemunnen heter det også fremdeles at en god katolikk må være monarkist og en anti-klerikal republikaner. Sine fleste medlemmer teller republi-

kanerne naturligvis blandt anti-klerikalismens tilhengere, som driver en iherdig propaganda især blandt de mindre oplyste folkeklasser, som lar sig imponere av de mest groteske argumenter. Det er mulig at også en eller annen prest slutter sig til republikanismen på grunn av den dårlige gasje han får av staten. I Spanien er nemlig især den lavere geistlighet nok så dårlig stillet, i forhold til den høiere. Anti-klerikalismen utnytter selvfølgelig denne uheldige situasjon til sin egen fordel og lokker derved flere prester over til sitt eget parti. Et punkt på mange republikaneres program er derfor også at den lavere geistlighets gasjer skal forhøies. Det er visstnok ikke utelukket at de mener det godt, men virkeligheten viser oss i almindelighet at resultatene ikke svarer til løftene. Når republikanerne først får makten vil vel en av deres første bestrebelse være den: snarest mulig å gjennomføre en fullkommen adskillelse fra Kirke og Stat, og derved er spørsmålet både om lønn og lønnsforhøielser ute av verden.

Dessuten vilde en revolusjon, som en øieblikkelig gjennomførelse av republikken uten tvil vilde føre med sig, ha tilfølge at den nu allerede så fattige statskasse vilde bli enda fattigere, og så kunde de om de så vilde allikevel ikke utføre deres fromme ønsker.

Det er sikkert at republikken ikke vilde være til nogen direkte gavn for Kirken. Der vilde komme frem en strøm av idéer og anskuelser i strid med Kirkens lære.

Alle republikanere vilde kanskje ikke være så radikale som kaptein Galan, ophavsmannen til oprøret i Jaca, i hvis besittelse man fant en konstitusjon fra hvilken ekteskapet var strøket og det frie samliv tillatt, men fra republikanere til anarkist er veien nu en gang ikke så lang, især for de sydlandske, yderliggående folk.

Alt i alt ser det ut til at monarkismen kommer til å hevde sig ennu en god tid, ikke minst på grunn av den støtte den får fra Kirken. De siste år er der under ledelse av Kardinal-Erkebiskopen av Toledo kommet nytt liv igjen i den spanske katolisisme. Der virker energiske og rensende og løftende krefter, og den ruster sig som overalt ellers til et oppgjør med det store «nei», til et oppgjør med anarkiet.

Med Kristus som fører er seiren sikret, men kamp må til.